

Asia: VN/1248/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi Verohallinnosta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi Verohallinnosta annetun lain muuttamisesta.

Lakiluonnos liittyy yhteiskunnan turvallisuusstrategiaan ja Petteri Orpon hallituksen ohjelmaan, jonka mukaan kaikilla hallinnonaloilla toteutetaan häiriö- ja kriisitilanteiden sääntelyn kokonaistarkastelu.

Lakiluonnoksen mukaan Verohallintolakiin lisättäisiin säännös, jonka nojalla valtioneuvoston asetuksella voitaisiin vakavassa häiriötilanteessa pidentää laissa, asetuksessa tai Verohallinnon päätöksessä säädettyjä verotukseen, tulorekisteriin ja positiiviseen luottotietorekisteriin liittyviä verovelvollista, muuta ilmoitus- tai tiedonantovelvollista, Verohallintoa, Veronsaajien oikeudenvallontayksikköä ja veronsaajaa velvoittavia määräaikoja. Lakimuutoksen tarkoituksena on, että määräaikoja voitaisiin häiriötilanteessa pidentää ketterämmin kuin lakia muuttamalla ja näin mahdollistaa säännösten mukainen toiminta myös häiriötilanteessa.

Määräajan pidentäminen valtioneuvoston asetuksella voisi koskea

- Verohallinnolle annettavaa ilmoitusta tai tiedon antamista;
- verotuksen toimittamista;
- veron määrittämistä, palautuksen hakemista tai verotuksen oikaisua;
- veronkantolaissa tarkoitettua virheen korjaamista;

- verotusta koskevaa muutoksenhakua;
- veron maksamista, palauttamista tai tilittämistä;
- edellisen vuoden ennakonpidätysprosentin soveltamisaikaa; sekä
- verotustietojen julkiseksi tuloa.

Määräaika voitaisiin pidentää Valtioneuvoston asetuksella vain siinä tilanteessa ja siltä osin kuin mahdollisuus noudattaa säädettyjä normaaleja määräaikoja on estynyt tai merkittävästi vaikeutunut vakavan häiriötilanteen vuoksi. Vakavana häiriötilanteena pidettäisiin sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen vakavaa häiriötilannetta tai muuta vastaavaa syytä.

Vakavan häiriötilanteen ilmaantuminen ei vielä tarkoittaisi sitä, että määräaikoja tai jotain määräaika pidennettäisiin asetuksella. Harkittaessa asetuksen antamisen välttämättömyyttä arvioitaisiin aina ensin, voidaanko häiriötilanteen vaikutukset riittävän tehokkaasti ehkäistä tai poistaa seuraamusten, kuten myöhästymismaksun tai viivästyskorkojen, määräämättä tai perimättä jättämistä koskevien säännösten nojalla tai mukauttamalla Verohallinnon menettelyjä lain sallimissa puitteissa, kuten myöhentämällä häiriötilanteessa kehotuskirjeiden tai arvioveropäätösten muodostamista. Tällä otetaan huomioon se, että määräaikojen muuttamisen toimeenpano olisi usein hallinnollisesti merkittävästi työläämpää ja aiheuttaisi myös enemmän kustannuksia kuin edellä mainitut jo voimassa olevan lainsäädännön perusteella mahdolliset korjaavat ja ehkäisevät toimenpiteet.

Verohallinto pitää ehdotettua sääntelyä tarkoituksenmukaisena käytettävissä olevana keinona häiriötilanteisiin varautumiseksi ja niiden hallitsemiseksi.

Sääntelyn kattavuuden varmistamiseksi Verohallinto ehdottaa verohallintolain 34 a §:ään ehdotettua sääntelyä täydennettäväksi ja täsmennettäväksi veronkantomenettelyyn liittyvien määräaikojen pidentämisen osalta siten, että 34 a §:n 3 momentin 4 kohdassa mainittaisiin virheen korjaamisen lisäksi virheellisen palautuksen takaisinperintä ja yhteenvedon muodostaminen, 5 kohdassa mainittaisiin verotuksen lisäksi myös veronkantoa koskeva muutoksenhaku ja 6 kohdassa mainittaisiin maksamisen, palauttamisen tai tilittämisen lisäksi muut verovarojen kantamiseen liittyvät toimenpiteet. Lisäksi Verohallinto esittää harkittavaksi voisiko määräajan pidentäminen valtioneuvoston asetuksella koskea myös veron vanhentumista. Tämä saattaisi olla tarpeen esimerkiksi silloin, kun vuoden loppuun ajoittuvan laajavaikutteisen tietojärjestelmähäiriön aikana veronkantotoimenpiteitä ei voida suorittaa ja merkittävä määrä verovelkoja olisi vanhentumassa kyseisen vuoden lopussa.

Merisalo Matti
Verohallinto